

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

24 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Toma Nadejda,
Turcan Anatolie, Cobzac Elena

Judecând recursurile ordinare în lipsa părților declarate de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, *Devder Djulieta* și de către avocatul *Tampei Tatiana* în numele inculpatului Sliusarev Veaceslav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2021, sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 noiembrie 2020 și încheierii din 17 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Sliusarev Veaceslav xxxxxx, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în xxxxxx

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal.

Termenii de examinare:
prima instanță: 09.03.2020 – 13.11.2020;
instanța de apel: 12.02.2021 – 09.09.2021;
instanța de recurs: 21.12.2021 – 24.05.2022.

Asupra motivelor invocate în recurs, în baza materialelor cauzei penale, Colegiul penal lărgit

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 noiembrie 2020, și prin încheierea din 17 noiembrie 2020, *Sliusarev Veaceslav xxxxxx* a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal și în baza acestei Legi a fost condamnat la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de **3 (trei) ani și 6 (șase) luni** închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă integral cererea inculpatului Sliusarev Veaceslav și a apărătorului său Tampei Tatiana privind constatarea încălcării drepturilor sale privind condițiile de detenție garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale – a fost admisă integral.

În temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, s-a constatat faptul că, inculpatul Sliusarev Veaceslav a fost deținut în arest preventiv în

Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, din 21 februarie 2020 până la 13 noiembrie 2020 inclusiv, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

S-a redus termenul pedepsei închisorii stabilite lui *Sliusarev Veaceslav* cu calcularea a *două* zile de închisoare pentru *una* zi de arest preventiv cu **534 de zile**.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată *Xxxxx Xxxxx xxxxx* și s-a încasat din contul inculpatului *Sliusarev Veaceslav*, în beneficiul acesteia, cu titlu de prejudiciu moral, suma de **50 000** (cincizeci mii) lei.

În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost admisă cererea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului *Sliusarev Veaceslav* în contul *Statului* a cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea Raportului de expertiză judiciară nr. 4425/S din 10 octombrie 2017, în sumă de 740 (șapte sute patruzeci) lei, a Raportului de expertiză judiciară nr. 349 din 19 octombrie 2017 în sumă de 5 460 (cinci mii patru sute șaiszeci) lei, precum și cheltuielile privind extrădarea inculpatului, în sumă de 34 395 (treizeci și patru mii trei sute nouăzeci și cinci) lei, iar în total suma de **40 595** (patruzeci mii cinci sute nouăzeci și cinci) lei.

1.2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 noiembrie 2020 a fost corectată partea dispozitivă a sentinței cu indicarea corectă a termenului de reducere a pedepsei închisorii în privința inculpatului, potrivit art. 385 alin.(5) cod de procedură penală și anume cu **267 zile**.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat *în fapt* că:

Sliusarev Veaceslav, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, pe 02 octombrie 2017, aproximativ în perioada de timp cuprinsă între 01:30-02:00, aflându-se în curtea blocului locativ din bd. *Xxxxx xxxxx*, mun. Chișinău, aplicând forța fizică și psihică, contrar voinței cet. *Xxxxx Xxxxx*, a dezbrăcat-o pe ultima de lenjerie intimă și, în scopul lipsirii ei de posibilitatea de a opune rezistență acțiunilor lui ilegale, a amenințat-o cu aplicarea violenței, precum și prin constrângerea fizică și psihică a întreținut un raport sexual cu aceasta, cauzând-i suferințe fizice și psihice.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr. 4425/S din 10.10.2017, la examinarea medico-legală a cet. *Xxxxx Xxxxx* s-au depistat echimoze și excoriații pe membrele inferioare, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul strângerii cu mâna propriu zisă, în timpul și în circumstanțele indicate și se califică ca vătămare corporală neînsemnată. Inclusiv, în frotiurile cu conținut vaginal ale cet. *Xxxxx Xxxxx* au fost găsiți spermatozoizi.

Astfel, acțiunile lui *Sliusarev Veaceslav* au fost încadrate juridic în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi – *”violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică a persoanei”*.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, au declarat apeluri:

3.1 Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Botanica, **Gxxxxx Balan**, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei inculpatului *Sliusarev Veaceslav* și în partea admiterii cererii acestuia privind încălcarea drepturilor privitor la condițiile de detenție

cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Lui Sliusarev Veaceslav xxxxxx recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) din Codul penal să-i fie stabilită pedeapsă cu închisoarea pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu admiterea integrală a pretențiilor de ordin material și moral din acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată, Xxxxx Xxxxx.

Cererea depusă de partea apărării, în interesul inculpatului a solicitat să fie respinsă integral.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a invocat următoarele argumente:

-pedeapsa aplicată este prea blândă și nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului, or la stabilirea termenului de pedeapsă, instanța de fond nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii, (infracțiune mai puțin gravă), de personalitatea inculpatului, care anterior a mai fost judecat (antecedent penal stins), imediat după comiterea faptei prejudiciabile a părăsit țara, urmărind scopul evitării răspunderii penale, de circumstanțele cauzei care agravează răspunderea penală - comiterea infracțiunii în stare de ebrietate, inculpatul nu s-a căit de cele săvârșite, nu a restituit prejudiciul cauzat prin infracțiune;

- consideră că aplicarea unei pedepse cu închisoarea în limitele maxime a sancțiunii încriminate va fi proporțională gravității faptei prejudiciabile săvârșite;

- prima instanță a respins încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor suportate de partea vătămată pentru prezentarea în instanță de judecată, fără a ține cont de faptul că la momentul examinării cauzei aceasta se afla peste hotarele țării.

3.2. Avocatul Kovali Vladimir în numele părții vătămate Xxxxx Xxxxx, prin care a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu admiterea integrală a acțiunii civile.

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- la soluționare acțiunii civile în partea prejudiciului moral, ținând cont de faptul că infracțiunea a fost comisă la 02 octombrie 2017, urmau a fi aplicate prevederile art.1422 Cod civil (2003) în coroborare cu art.1423 Cod civil;

- în rezultatul infracțiunii, victima a suportat și suportă suferințele psihice: depresie moderată, anxietate care persistă până în prezent, având teamă să nu mai treacă prin aceiași experiență, coșmaruri periodice, atacuri de panică la apropierea persoanelor în timpul târziu de seară. Frica permanentă de a rămâne de una singură. Suferințele fizice suportate urmare a somatizării suferințelor psihice sunt: cefalee, cardialgii periodic, amețeli, disfuncție neuro-vegetativă somatoformă însoțită de senzație de sufocare sub formă de acces periodic, greață, vertij, dureri oculare;

- instanța a aplicat o pedeapsa prea blândă inculpatului , în condițiile în care inculpatul nu numai că a părăsit locul comiterii infracțiunii, s-a ascuns, dar și a părăsit Republica Moldova, iar organele de poliție au fost silite să-l anunțe în căutare, cu ulterioara extrădarea lui în țară. Inculpatul nu a conștientizat fapta comisă și nu a contribuit sub nici o formă la reabilitarea părții vătămate. Mai mult a tergiversat intenționat procesul judiciar, ca ulterior fără careva probe să solicite aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

3.3 Avocatul **Tatiana Tampei**, în interesele inculpatului Sliusarev Veaceslav a depus apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în partea numirii pedepsei, în partea calculului reducerii termenului de pedeapsă, a încasării prejudiciului moral și în partea încasării cheltuielilor de judecată și computarea termenului arestului preventiv din luna decembrie 2019 până la 20.02.2020, perioadă cât inculpatul a fost reținut și extrădat din Cehia.

În motivarea apelului avocatul a invocat următoarele argumente:

- instanța de judecată a constatat ca fiind veridice declarațiile părții vătămate Xxxxx Xxxxx și cele ale martorului Cerneavskii Grigore, însă martorul Cerneavskii Grigore nu a fost la fața locului, nu cunoaște absolut nimic din momentul când partea vătămată și inculpatul s-au urcat în taxi și au plecat;

- martorul Cerneavski Grigore a declarat că, partea vătămată ar fi avut un comportament provocator și că din comportamentul ei ar fi reieșit că ar fi dorit să sară în pat la cineva, că împreună cu el, cu inculpatul și încă o persoană au stat la masă cu partea vătămată, că partea vătămată a consumat alcool cu ei la masă vreo 3 ore, apoi după ce s-a închis barul au mers la un bar de alături unde au mai stat până aproximativ pe la orele 24:00, apoi au mai stat pe bancă afară după care au chemat taxiul și au plecat inculpatul împreună cu partea vătămată. Însă partea vătămată a negat faptul că a stat la masă și a servit alcool cu martorul Cerneavski Grigore și cu inculpatul Sliusarev Veaceslav;

- declarații analogice a dat și inculpatul, suplimentar a declarat că, după ce au coborât din mașina de taxi, au mai consumat o sticlă de șampanie, apoi din comportamentul părții vătămate a făcut o concluzie că și ea își dorea un raport sexual, tocmai de aceea a întreprins acțiunile pentru care îi pare rău;

- raportul de expertiză nu constituie o probă directă. În acest raport de expertiză, s-a stabilit că partea vătămată are grupa de sânge ABO/AB(IV), iar inculpatul Sliusarev Veaceslav are grupa sangvină alfa, beta / 0 (I), iar în spermatozoizii depistați nu au fost depistate urme de sânge. De asemenea în frotiurile cu conținut vaginal ale Xxxxx Xxxxx au fost găsiți spermatozoizi, însă cui îi aparțin spermatozoizii nu s-a constatat;

- inițial instanța de judecată corect a făcut calculul și a redus termenul de 534 de zile, în temeiul art.385 Cod de procedură penală, dar ulterior la 17 noiembrie 2020 a pronunțat un fel de încheiere prin care a modificat legal acest termen și la redus la 267 de zile;

- instanța nu a aplicat corect prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală , care prevede expres metoda de calcul. Astfel, instanța de

judecată a calculat că inculpatul a stat în arest preventiv 267 de zile și a redus tot 267 de zile, ceea ce contravine cu prevederile legii expusă mai sus.

- suma de 50 000 lei încasată cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul părții vătămate este exagerat de mare, odată ce acțiunile inculpatului au survenit în urma comportamentului provocator al părții vătămate, fapt confirmat prin declarațiile martorului Cerneavski Grigore;

- instanța de judecată a încasat cheltuielile de judecată din contul inculpatului, odată ce acestea au fost dispuse la solicitarea organului de urmărire penală, iar conform prevederilor art. 143 din Cod de procedură efectuarea acestor expertize era obligatorie;

- instanța de judecată a dispus neîntemeiat încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de extrădare în mărime de 34 395 lei, nefiind cheltuieli de judecată prevăzute de art. 227 Cod de procedură penală, iar despre posibilitatea financiară a inculpatului dacă are resurse financiare să achite această sumă de bani, nici pe departe nu s-a pus în discuție;

- instanța de judecată i-a aplicat o pedeapsă mult prea aspră inculpatului fără a ține cont de faptul că inculpatul a recunoscut parțial vina, a declarat că a comis acțiunile ilegale, dar a fost o provocare din partea părții vătămate. A fost condamnat în perioada anilor 1990 la o pedeapsă sub formă de amendă, care tot atunci a fost achitată;

- suspendarea pedepsei cu închisoare pe un termen de probă era cu mult mai eficient pentru inculpat, chiar și pentru partea vătămată, deoarece fiind la libertate ar fi putut să se angajeze în câmpul muncii și să restituie prejudiciul moral părții vătămate. Or, inculpatul singur a declarat că este de a cord să achite un prejudiciu moral părții vătămate numai nu în cuantumul atât de mare pe care îl solicită ea.

- instanța de judecată nu a computat termenul arestului preventiv, odată ce inculpatul a fost reținut pe teritoriul altei țări, fiind privat de libertate, instanța de judecată urma să aplice prevederile art. 395 alin. (1) CPP;

- este neîntemeiată soluția instanței de reducere a pedepsei cu 267 de zile, dar în dispozitivul sentinței este indicat că se reduce cu 534 de zile. În situația în care, încheierea de corectare a erorii din 17.11.2020 va fi casată, atunci pretenția cu privire la calculul reducerii pedepsei, considerăm că este indicat corect și în această parte vom fi de acord cu sentința Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 13.11.2020 prin care se constată condițiile de detenție inumane a inculpatului Sliusarev Veaceslav în Penitenciarul nr. 13 și se reduce termenul de pedeapsă în mărime de 534 de zile;

- instanța de apel să se expună și asupra cererii de constatare a încălcării dreptului învinuitului care a fost reținut la 20.05.2020, dar învinuirea i-a fost înaintată pe 27.02.2020, ca urmare acestui fapt, învinuitului nu i s-a adus la cunoștință învinuirea în timpul reținerii conform prevederilor art. 11 alin. (1), (2) și (5) CPP. 32. Instanța de judecată a omis să se expună asupra acestei cereri cu privire la încălcarea dreptului învinuitului de a cunoaște în momentul reținerii învinuirea care i se aduce, or, doar prin oferirea unui răspuns, instanța de judecată ar fi demonstrat părților că au fost auzite și că au avut parte de un proces echitabil cu respectarea tuturor drepturilor garantate de

Codul de procedură penală, de Constituția RM, de Convenția europeană pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2021, a fost respins, ca fiind nefondat, apelul procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Botanica, **Gxxxxx Balan** și apelul avocatului **Kovali Vladimir**, în numele părții vătămate Xxxxx Xxxxx.

A fost admis apelul avocatului **Tampei Tatiana**, în numele inculpatului Sliusarev Veaceslav, casată parțial sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 noiembrie 2020, în partea cheltuielilor judiciare și în această parte s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

S-a respins cerința procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpatul Sliusarev Veaceslav, ca fiind neîntemeiată.

Termenul executării pedepsei lui Sliusarev Veaceslav s-a calculat din 09.09.2021 cu includerea în acest termen a perioadei de deținere sub arest din 20.02.2020 până la 09.09.2020.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei, probele prezentate de părți fiind apreciate cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia de vinovăție a inculpatului în săvârșirea infracțiunii încriminate.

Instanța de apel a menționat că sentința a fost contestată de în partea individualizării pedepsei penale, a acțiunii civile, aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală și cu privire la cheltuielile judiciare, motiv pentru care a dispus verificarea sentinței sub aceste aspecte.

Verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului, instanța de apel a constatat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art.7, 61, 75 Cod penal și la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Temei legal pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de Lege instanța de apel nu a reținut, or cu toate că inculpatul a recunoscut vina parțial, acesta a comis infracțiunea în stare de ebrietate, s-a eschivat de la urmărirea penală, nu și-a cerut scuze de la partea vătămată, nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune părții vătămate.

Prin urmare, instanța de fond corect a constatat că, reeducarea și corectarea inculpatului este posibilă numai în condițiile izolării de societate.

Instanța de apel a statuat că la caz nu sunt aplicabile nici prevederile art. 90 Cod penal și a respins argumentele apărării în acest sens, menționând inculpatul nu a dat dovadă de căință sinceră, nu a recuperat prejudicial moral cauzat părții vătămate.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate și argumentele procurorului și ale avocatului în numele părții vătămate privind aplicarea unei pedepsei mai aspre, or pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3

ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, este în acord cu principiul proporționalității, luându-se în vedere fapta comisă și urmările acțiunilor făptuitorului. Pedepșa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de Legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii, iar natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delicvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia ținând cont de circumstanțele săvârșirii infracțiunii.

De asemenea, instanța de apel a respins ca fiind nefondate și argumentele procurorului precum că prima instanță eronat a aplicat prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală față de inculpat, deoarece în speță s-a constatat încălcarea drepturilor prevăzute de articolul 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău iar jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului sancționează tortura și tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe și de comportamentul victimei, astfel, instanța de fond corect a redus pedeapsa stabilită inculpatului Sliusarev Veaceslav cu 267 de zile.

Sub acest aspect instanța de apel a respins ca fiind nefondate și argumentele avocatului Tatiana Tampei, în numele inculpatului, care invocă că, instanța de fond neîntemeiat a emis încheierea de corectare a greșelilor din 17.11.2020, prin care a redus pedeapsa inculpatului Sliusarev Veaceslav, în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, cu 267 de zile, și consideră că, acestuia urmează a-i fi reduse 534 de zile, așa cum s-a pronunțat în dispozitivul sentinței din 13.11.2020.

Instanța de apel a notat că reieșind, din conținutul art. 385 al. (5) Cod de procedură penală raportat la art. 88 alin. (3) Cod penal rezultă că, pentru o zi de arest preventiv în condiții precare se va considera că condamnatul a executat 2 zile de închisoare.

Prin urmare, pornind de la principiul privind reducerea pedepsei în baza calculului stabilit de lege: 2 zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, instanța de apel a conchis că *instanța de fond corect i-a redus inculpatului Sliusarev Veaceslav pedeapsa cu **267** de zile, or ultimul s-a deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în calitate de prevenit în condiții de detenție, contrare art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale începând cu 21.02.2020 până la 13.11.2020, pe parcursul a 267 de zile, care au fost incluse în termenul executării pedepsei, iar în condițiile art. 385 alin. (4) și (5) CPP termenul pedepsei sub formă de închisoare stabilit lui Sliusarev Veaceslav corect a fost redus cu 267 zile.*

Astfel, instanța de apel, a reținut legalitatea sentinței contestate și a încheierii emise din 17.11.2020, iar apelul avocatului Tatiana Tampei, în interesele inculpatului Sliusarev Veaceslav, în această parte, sunt neîntemeiate s-a respins.

Totodată, instanța de apel a respins solicitările părții apărării privind constatarea încălcării dreptului în calitate de învinuit, prin faptul că a fost reținut la 20.02.2020, iar învinuirea i-a fost adusă la cunoștință la 27.02.2020, contrar prevederilor art. 11 Cod de procedură penală, or, *potrivit procesului verbal de reținere din 20.02.2020 (f. d. 73, vol. I), Sliusarev Veaceslav a fost reținut în baza încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Central din 24.10.2017, emisă prin contumacie, fiind în calitate de învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) CP deja avea calitatea de învinuit, fiindu-i aduse la cunoștință circumstanțele învinuirii aduse, cu explicarea drepturilor prevăzute de art. 64 CPP, procesul verbal fiind semnat atât de Sliusari Veaceslav, cât și de către avocatul acestuia Tampei Tatiana.*

Astfel, instanța de apel a constatat că, lui Sliusarev Veaceslav, la momentul reținerii, 20.02.2020, i-au fost aduse la cunoștință drepturile prevăzute de art. 64 CPP, care prevede inclusiv dreptul să facă obiecții împotriva acțiunilor organului de urmărire penală, ceea ce la caz nu a fost efectuat, prin urmare se prezumă că atât inculpatul Sliusarev Veaceslav, cât și avocatul inculpatului Tatiana Tampei erau de acord cu acțiunile organului de urmărire penală, ulterior după data reținerii inculpatului 20.02.2020, organul de urmărire penală a mai întreprins un șir de operațiuni cum ar fi: recunoașterea persoanei după fotografie, prin care partea vătămată Xxxxx Xxxxx l-a recunoscut pe Sliusarev Veaceslav, acesta fiind cu nr. 3 și întocmirea raportului cu propunerea de întocmire a rechizitoriului și transmiterea cauzei penale în instanța de judecată pentru examinare (f. d. 83-84, 85-88, vol. I).

Reieșind din circumstanțele menționate, instanța de apel a conchis că nu a depistat careva încălcări de procedură la acumularea probelor, sau încălcări a drepturilor și intereselor învinuitului/inculpatului, ceea ce denotă faptul că sunt respinse argumentele invocate.

Cu referire la soluționarea acțiunii civile, instanța de apel a constatat că cuantumul prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei, stabilit de către prima instanță este echitabil, ținând cont de suferințele psihice și fizice care i-au fost provocate părții vătămate în rezultatul acțiunilor infracționale ale inculpatului, iar argumentele avocatului privind dezacordul cu prejudiciul moral, pe motiv că, acesta nu a fost probat, nu poate fi reținut, or, caracterul și gravitatea prejudiciului moral instanța de judecată le apreciază, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Instanța de apel a apreciat solicitările avocatului în numele părții vătămate în partea încasării prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei ca fiind exagerate, și a reținut că suma în mărime de 50 000 lei, este echitabilă și în corespundere circumstanțelor comiterii de către inculpatul Sliusarev Veaceslav a acțiunilor ilegale îndreptate împotriva părții vătămate Xxxxx Xxxxx.

În ceea ce privește soluționarea chestiunii privind cheltuieli judiciare, instanța de apel a statuat că prima instanță „neîntemeiat a dispus încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea Raportului de expertiză judiciară nr. 4425/S din 10 octombrie 2017, în sumă de 740 lei, a Raportului de expertiză judiciară nr. 349 din 19 octombrie 2017, în sumă de 5460 lei din contul

inculpatului ținând cont de prevederile art. 229 alin. (1) CPP, dat fiind că acesta a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii, or, astfel de cheltuieli se suportă numai în urma modificărilor operate la art. 143 Cod procedură penală, potrivit cărora aliniatul (2) al art. 143 Cod procedură penală a fost abrogat în urma Legii nr. 316 din 22.12.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 09.02.2018.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel reținut că, luând în considerație prevederile art. 75 alin. (3) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14.04.2016, raportul de expertiză judiciară nr. 4425/S din 10 octombrie 2017 a fost întocmit în temeiul ordonanței din 02.10.2017 în cadrul procesului penal nr. 2017420, emisă de ofițerul de urmărire penală al SUP a IP Botanica al DP mun. Chișinău, inspector Ceban Tatiana. Iar raportul de expertiză judiciară nr. 349 din 19 octombrie 2017 a fost întocmit în temeiul ordonanței din 04.10.2017 în cadrul cauzei penale nr. 2017421489, emisă de ofițerul de urmărire penală al SUP a IP Botanica al DP mun. Chișinău, inspector Ceban Tatiana, aceste cheltuieli fiind suportate din contul statului, care reieșind din obligațiile pozitive ce țin de desfășurarea unui proces penal urmează să realizeze în mod prompt și eficient acțiunile în vederea descoperirii infracțiunilor și contracarării activității infracționale, astfel nu pot fi puse în sarcina inculpaților cheltuielile necesare pentru realizarea acțiunilor ce vin să confirme vinovăția acestora.

Instanța de apel a reținut că, normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul condamnăților a cheltuielilor judiciare, ce constituie cheltuieli legate de expertiza judiciară.

În acest context, instanța de apel apreciat că, cheltuielile judiciare care sunt enumerate în dispoziția art. 227 alin. (2) pct. 5 CPP nu prevăd expres achitarea din contul condamnăților a cheltuielilor judiciare.

Concomitent, instanța de apel a reiterat că, potrivit prevederilor art.143 alin. (1) CPP, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: 1) cauzei morții; 2) gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale; 3) stării psihice și fizice a bănuیتului, învinuitului, inculpatului – în cazurile în care apar îndoieli cu privire la starea de responsabilitate sau la capacitatea lor de a-și apăra de sine stătător drepturile și interesele legitime în procesul penal; 3¹) stării psihice și fizice a persoanei în privința căreia se reclamă că s-au comis acte de tortură, tratamente inumane sau degradante; 4) vârstei bănuیتului, învinuitului, inculpatului sau părții vătămate – în cazurile în care această circumstanță are importanță pentru cauza penală, iar documentele ce confirmă vârsta lipsesc sau prezintă dubiu; 5) stării psihice sau fizice a părții vătămate, martorului dacă apar îndoieli în privința capacității lor de a percepe just împrejurările ce au importanță pentru cauza penală și de a face declarații despre ele, dacă aceste declarații ulterior vor fi puse, în mod exclusiv sau în principal, în baza hotărârii în cauza dată; 6) altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Reiterând normele enunțate instanța de apel a conchis că, instanța neîntemeiat și contrar normelor legale a încasat suma de 6200 lei în calitate de cheltuieli judiciare pentru întocmirea rapoartelor de expertiză, de la

inculpatul Sliusarev Veaceslav, or aceste cheltuieli urmează a fi încasate din contul statului.

La fel, instanța de apel a respins argumentele apărării precum că, instanța de fond neîntemeiat a admis și a încasat din contul inculpatului suma de 34 395 lei în legătură cu extrădarea inculpatului Sliusarev Veaceslav din Republica Cehă, or, potrivit prevederilor art. 535 CPP, cheltuielile legate de acordarea asistenței juridice le suportă partea solicitantă pe teritoriul țării sale dacă nu este stabilit un alt mod de acoperire a cheltuielilor în condiții de reciprocitate sau prin tratat internațional.

Reiterând prevederile art. 11 alin. (1), (2) al Legii nr. 371 din 01.12.2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală, instanța de apel a menționat că cerința acuzării privind încasarea cheltuielilor judiciare suportate pentru extrădarea inculpatului din contul inculpatului corect a fost admisă și dispusă spre încasare, or potrivit art. 535 CPP și art. 11 din Legea nr. 371 din 01.12.2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală, reglementează comportamentul statelor antrenate în procedura de extrădare, însă, luând în considerație că, inculpatul Sliusarev Veaceslav a părăsit teritoriul Republicii Moldova cu scopul de a se eschiva de la răspunderea penală, săvârșind astfel un abuz procesual, punând statul în a suporta cheltuieli pentru căutarea internațională, reținerea și extrădarea lui, aceste cheltuieli urmează a fi puse în seama inculpatului și anume urmează a menține în această parte încasarea sumei de 34 395 lei din contul inculpatului Sliusarev Veaceslav.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reiterat că, acțiunea de extrădare este o acțiune de urmărire penală reglementată de Codul de procedură penală, necesară pentru buna desfășurare a procesului penal, or în lipsa inculpatului nu a fost posibil desfășurarea procesul penal și de înlăptuit o justiție corectă și echitabilă pe caz.

În consecință, potrivit Legii, s-a impus soluția de a respinge ca fiind nefondat, apelul procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Botanica, *Gxxxxx Balan* și apelul avocatului *Kovali Vladimir*, în interesele părții vătămate *Xxxxx Xxxxx*.

De a admite apelul avocatului *Tampei Tatiana*, în interesele inculpatului Sliusarev Veaceslav și de a casa parțial sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 13 noiembrie 2020, în partea cheltuielilor judiciare și în această parte de a pronunța o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

5. Legalitatea și temeinicia hotărârilor adoptate este atacată cu recursuri ordinare de către **procuror**, și de către **avocatul Tampei Tatiana** în numele inculpatului Sliusarev Veaceslav.

5.1. *Procurorul* în Procuratura de circumscripție Chișinău, *Devder Djulieta*, în recursul declarat, invocând prevederile art. 427 alin. (2), pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea individualizării pedepsei penale și în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor de judecată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar declarat, procurorul a reiterat că:

- instanța de apel verificând cauza sub aspectul legalității pedepsei urma să dea răspuns dacă aceasta a fost aplicată în limitele prevăzute de lege având în vedere nu numai sancțiunea normei penale speciale, ci să țină cont de toate prevederile ce reglementează pedeapsa penală, individualizarea pedepsei, precum și alte criterii ce țin de tratamentul juridic:

- instanța nu a ținut cont de dispozițiile art. 227 alin. (2) pct. 5), (3) și art. 535 Cod de procedură penală, care stipulează că cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală și se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate. Cheltuielile legate de acordarea asistenței juridice le suportă partea solicitantă pe teritoriul țării sale dacă nu este stabilit un alt mod de acoperire a cheltuielilor în condiții de reciprocitate sau prin tratat internațional. Conform art. 11 alin. (1), 82 alin. (1) din Legea 371-XVI din 01 decembrie 2006, în vigoare din 02 februarie 2007, cu privire la asistența juridică internațională în materie penală, cheltuielile de îndeplinire a cererii de asistență juridică sunt suportate, de regulă, de statul solicitat. Cheltuielile aferente procedurii de extrădare efectuate pe teritoriul său le suportă Republica Moldova prin bugetele autorităților și instituțiilor implicate. Iar, art. 24 alin. (1) din Convenția europeană de extrădare din 13 decembrie 1957, în vigoare din 31 decembrie 1997, prevede că, cheltuielile ocazionate de extrădare pe teritoriul părții solicitate vor fi în sarcina acestei părți;

- procurorul a făcut dovada cheltuielilor suportate de Stat la extrădarea inculpatului din Republica Cehă, în acest sens făcând referire la informația de la (f.d. 94 V.I.), indicând că costul acestora constituie 34.395 lei;

- la judecarea cauzei în instanța de apel partea apărării nu a indicat la situația materială precară a inculpatului și imposibilitatea acestuia de a suporta achitarea cheltuielilor de judecată. În sarcina inculpatului Sliusarev Veaceslav urmau să fie puse obligațiunile de achitare a cheltuielilor suportate la extrădarea inculpatului cu dispunerea încasării în beneficiul Statului a sumei de 34.395 lei, și nu după cum a reținut instanța de apel, punând această povară pe umerii contribuabililor onești.

5.2. Avocatul *Tampei Tatiana* în numele inculpatului Sliusarev Veaceslav, invocând prevederile art. 427 alin. (2), pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar declarat, avocatul a invocat următoarele argumente:

- instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor (recursului) împotriva încheierii judecătoreiei Chișinău, s. Buiucani din 17 noiembrie 2020 cu privire la corectarea erorii din "524" zile în "267", prin care de fapt, nu s-a corectat eroarea, dar s-a schimbat pedeapsa penală a inculpatului. Motive de dezacord cu încheierea respectivă au fost invocate inclusiv și în cererea de apel, dar instanța de apel nu s-a expus asupra legalității emiterii încheierii judecătoreiei Chișinău, s. Buiucani din 17 noiembrie 2020.

Prin urmare ar fi corect ca, instanța de recurs să corecteze această omitere din partea colegiului penal al Curții de Apel Chișinău;

- atât prima instanță, cât și instanța de apel au interpretat extensiv și defavorabil analogia legii la aplicarea prevederilor art. 385 alin.(5) CPP. Conform deciziei, instanța de apel a motivat argumentul respingerii apelului avocatului inculpatului în partea calculului efectuat la reducerea pedepsei ca mecanism pentru încălcarea dreptului fundamental la detenție umană, că ” potrivit art. 88 alin. (3) Cod Penal, timpul aflării persoanei sub arest preventiv până la judecarea cauzei se include în termenul închisorii, calculându-se o zi pentru o zi. Reieșind, din conținutul art. 385 al. (5) Cod de procedură penală raportat la art. 88 alin. (3) Cod Penal rezultă că, pentru o zi de arest preventiv în condiții precare se va considera că condamnatul a executat 2 zile de închisoare. Pornind de la principiul privind reducerea pedepsei în baza calculului stabilit de lege: 2 zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, rezultă că instanța de fond corect i-a redus inculpatului Sliusarev Veaceslav pedeapsa cu 267 de zile”. Instanța a folosit un colaj de articole, din care a preluat câte o parte și a ajuns la calculul defavorabil inculpatului de 267 de zile. Inițial instanța de fond corect a calculat 524 de zile, iar ulterior a intervenit cu încheierea din 17 noiembrie 2020 și a corectat o eroare, care de fapt, nu era eroare;

- prin declarațiile inculpatul, prin plângerea care a fost depusă, prin Raportul întocmit de administrația Penitenciarului nr.13, din 28.09.2020 nr.2/11301 s-a constatat cert că acesta a fost deținut în condiții inumane de detenție. Prin urmare, aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 6 luni, în condiții inumane de detenție, apărarea consideră că este prea aspră;

- sancțiunea prevăzută la art.171 alin.(l) CP prevede pedeapsa cu închisoare de la 3 la 5 ani. Astfel, Sliusarev Veaceslav a avut tot dreptul să beneficieze și de o pedeapsă aplicată prin prisma art.90 CP.

Mai mult ca atât, acesta a recunoscut acțiunile comise, i-a părut rău ce a făcut, dar a menționat că inițial a crezut că și partea vătămată își dorește un raport sexual cu el, deoarece avea un comportament ademenitor, au servit împreună băuturi alcoolice, au mers împreună acasă doar ei doi, iar când a înțeles că partea vătămată nu și-a dorit, el nu s-a putut opri. Este de acord să achite prejudiciul moral, numai că nu așa mult, fiind prea mare suma de 50 000 lei;

- reducerea pedepsei cu închisoarea doar pentru un termen de 267 de zile este un remediu insuficient și iluzoriu, mai mult ca atât, perioada de arest preventiv s-a extins și pentru perioada examinării cererii de apel, adică de la 20.02.2020 până la 09.09.2021, ceea ce constituie 578 de zile. în tot acest răstimp inculpatul s-a aflat în Penitenciari nr. 13, la fel în condiții inumane de detenție. Urma a fi efectuat calculul de reducere a pedepsei pentru toată perioada menținerii arestului preventiv, mai ales că a fost admis apelul părții apărării;

- a fost încălcat dreptul fundamental al inculpatului Sliusarev Veaceslav, cel de a fi înștiințat despre temeiul reținerii. Fiind reținut la 20.02.2020 acestuia nu i-a fost adusă la cunoștință Ordonanță de punere sub învinuire, nu i-a fost explicat în ce este învinuit, nu i-a fost adus la cunoștință drepturile și obligațiile în calitate de învinuit;

- instanțele de judecată au refuzat să computeze perioada de arest al lui Sliusarev Veaceslav în R. Cehă, până a fi extrădat în Republica Moldova. Respingerea computării arestului preventiv, este și un model de creare artificială a volumului de lucru de instanțele de judecată pentru alte instanțe sau instituții ale statului;

- cu privire la acțiunea civilă, considerăm că cuantumul de 50 000 lei de a fi încasat din contul inculpatului Sliusarev Veaceslav, cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul părții vătămate, este o sumă prea mare. Acțiunile inculpatului au fost o reacție la comportamentul provocator al părții vătămate. Nu este o justificare, dar este o circumstanță atenuantă de aplicare a unei pedepse mai blânde și de apreciere a cuantumului prejudiciului moral într-un cuantum mai mic ținând cont și de acțiunile părții vătămate;

- cu privire la cheltuielile de judecată, este mai mult formal, în dispozitivul deciziei colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2021 este decis că se respinge cererea acuzatorului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului Sliusarev Veaceslav și apărarea este de acord cu soluția adoptată în această parte, dar, totuși, în partea constatatoare a deciziei, la pct.87-91 din decizie este făcută o motivare pe alocuri contrară soluției adoptate.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1), pct.1¹) Cod de procedură penală, avocatul *Tampei Tatiana* în numele inculpatului Sliusarev Veaceslav a depus referință, pledând pentru inadmisibilitatea recursului procurorului ca fiind vădit neîntemeiat.

7. *Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea sunt pasibile admiterii, din următoarele considerente.*

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

După cum rezultă din materialele cauzei, titularii cererilor de recurs invocă drept temei pentru casarea deciziei contestate prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, precum și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că partea acuzării, critică decizia instanței de apel în partea individualizării pedepsei penale, invocând că instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei și a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă, precum și în partea ce ține respingerea cerinței procurorului privind cheltuielile suportate la extrădarea inculpatului.

Iar, argumentele părții apărării se axează pe critici cu privire la motivarea insuficientă și contradictorie a instanței de apel pe marginea soluției menținerii soluției primei instanțe în partea aplicării prevederilor art. 385 alin.(5) cod de procedură penală, cât și în partea soluționării cerinței părții acuzării privind cheltuielile de judicare.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că la examinarea cauzei în ordine de apel, nu au fost respectate întru totul prevederile art.art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, or hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind contrară dispozitivului.

Prin urmare, instanța de recurs reține că prin sentință inculpatul Sliusarev Veaceslav a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 171 alin. (1) Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, prin sentință nominalizată s-a dispus: *„cererea inculpatului Sliusarev Veaceslav și a apărătorului său Tampei Tatiana privind constatarea încălcării drepturilor sale privind condițiile de detenție garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale – se admite integral.*

În temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, se constată faptul că inculpatul Sliusarev Veaceslav xxxxxx a fost deținut în arest preventiv în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, din data de 21 februarie 2020 până pe data de 13 noiembrie 2020 inclusiv, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Se reduce pedeapsa închisorii stabilite lui Sliusarev Veaceslav xxxxx cu calcularea a două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv. Termenul

pedepsei sub formă de închisoare stabilit lui Sliusarev Veaceslav xxxxx, născut pe xxxxx, se reduce cu **534 de zile.**" (f. d. 146-147, f. d. 167 vol.)

Ulterior prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 noiembrie 2020, a fost corectată partea dispozitivă a sentinței fiind dispusă „*indicarea corectă a termenului de reducere a pedepsei închisorii în privința inculpatului, potrivit art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală și anume cu **267 zile.***" (f.d.148, f. d. 167 vol.).

Fiind investită cu judecarea apelurilor procurorului, avocatului în numele părții vătămate și a avocatului în numele inculpatului, instanța de apel a menținut sentința în latura penală și în latura civilă, intervenind doar în partea cheltuielilor judiciare, și în această parte a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a dispus: „*Se respinge, ca fiind nefondat, apelul procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Botanica, Gxxxxx Balan și apelul avocatului Kovali Vladimir, în interesele părții vătămate Xxxxx Xxxxx.*

Se admite apelul avocatului Tampei Tatiana, în interesele inculpatului Sliusarev Veaceslav și se casează parțial sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 noiembrie 2020, în partea cheltuielilor judiciare și în această parte se pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se respinge cerința procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpatul Sliusarev Veaceslav, ca fiind neîntemeiată.

Termenul executării pedepsei lui Sliusarev Veaceslav a-l calcula din 09.09.2021 cu includerea în acest termen a perioadei de deținere sub arest din 20.02.2020 până la 09.09.2021."

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a indicat că, „*(...) instanța de fond neîntemeiat a dispus încasarea din contul lui Sliusarev Vladimir a cheltuielilor judiciare în sumă de **40 595 lei**, precum și faptul că, (...) instanța neîntemeiat și contrar normelor legale a încasat suma de 6200 lei în calitate de cheltuieli judiciare pentru întocmirea rapoartelor de expertiză, de la inculpatul Sliusarev Veaceslav, or, aceste cheltuieli urmează a fi încasate din contul statului."*

Ulterior la pct.87 din decizie se menționează că „*(...) urmează a fi respinse argumentele apărării precum că, instanța de fond neîntemeiat a admis și a încasat din contul inculpatului suma de **34 395 lei** în legătură cu extrădarea inculpatului Sliusarev Veaceslav din Republica Cehă, or, potrivit prevederilor art. 535 CPP, cheltuielile legate de acordarea asistenței juridice le suportă partea solicitantă pe teritoriul țării sale dacă nu este stabilit un alt mod de acoperire a cheltuielilor în condiții de reciprocitate sau prin tratat internațional,*

Prin urmare se constată că, decizia contestată prezintă deficiențe sub aspectul motivării, fiind una contradictorie, confuză și fără o argumentare concretă. Or, deși instanța de apel pe de o parte dispune respingerea cerinței procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în suma de 40 595 lei, pe de altă parte constată că prima instanță corect a dispus încasarea cheltuielilor suportate la extrădarea inculpatului în suma de **34 395 lei.**

Mai mult ca atât în dispozitivul deciziei indică neclar contrar descriptivului sentinței că " (...) se casează parțial sentința Judecătoriei

Chișinău, sediul Buiucani din 13 noiembrie 2020"... Se respinge cerința procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpatul Sliusarev Veaceslav, ca fiind neîntemeiată," nefiind indicat concret suma cheltuielilor ce urmează a fi încasate din contul inculpatului în beneficiul statului.

Mai mult ca atât, din conținutul dispozitivului nu este clar care mențiuni ale sentinței au fost casate și care au fost menținute, fapt ce determină că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, și incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală și sub acest aspect.

În continuare, Colegiul penal lărgit constată o motivare deficitară a deciziei instanței de apel și în partea menținerii sentinței privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală în privința inculpatului.

În primul rând, Colegiul penal lărgit reține că la aplicarea prevederilor art. 385 Cod de procedură penală, ambele instanțe nu au ținut cont de evaluarea condițiilor de detenție a inculpatului menționate în răspunsul Directorului interimar al Penitenciarului nr.13 – Chișinău, comisar principal de justiție – Fiodor Morari din 28.09.2020 nr.2/11301 (f.d.68-69).

De asemenea, Colegiul penal lărgit reține că deși instanțele de fond au constatat că inculpatul Sliusarev Veaceslav s-a deținut în Penitenciarul nr. 13 în perioada din 21.02.2020 până la 13.11.2020, adică 267 zile, și fac trimitere la prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, care prevede modul de calculare a reducerii pedepsei în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, calculându-se *două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv*, la aplicarea acestui mecanism compensatoriu, aceasta a redus pedeapsa, fără a oferi o motivare corespunzătoare în aspectul vizat, or, calcul efectuat de către instanțele de fond este neclar și divergent.

Totodată, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu a ținut cont de argumentele părții apărării precum, că atât prima instanță, cât și instanța de apel au interpretat extensiv și defavorabil analogia legii la aplicarea prevederilor art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală. Or, potrivit argumentelor părții apărării inițial prima instanță corect a calculat termenul de 524 de zile, iar ulterior a intervenit cu încheierea din 17 noiembrie 2020 prin care a fost corectată partea dispozitivă a sentinței și anume cu „*indicarea corectă a termenului de reducere a pedepsei închisorii în privința inculpatului, potrivit art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală și anume cu **267 zile***” (f. d. 148, 167 vol.), prin ce a înrăutățit situația inculpatului.

În acest context, Colegiul penal lărgit notează că potrivit prevederilor art. 249 alin. (1) Cod de procedură penală - „*erorile materiale evidente din cuprinsul unui act procedural se corectează de însuși organul de urmărire penală, de judecătorul de instrucție sau de instanța de judecată care a întocmit actul, la cererea celui interesat ori din oficiu*”, fapt ce denotă că pot fi corectate doar erorile evidente și neînsemnate ce nu modifică soluția adoptată.

Reieșind din constatările din încheierea din 07.11.2020, rezultă cert că prima instanță prin această încheiere nu doar a corectat eroarea admisă la aplicarea art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, dar a modificat astfel soluția inclusiv în sensul agravării situației inculpatului.

Temeiurile expuse în **pct. 3.-3.3., 4-4.2.**, din prezenta decizie, de fapt, sunt fondul apelului și neexpunerea asupra acestora reprezintă neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel.

Motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

La același segment, Colegiul penal lărgit notează, că în cauza Suominen împotriva Finlandei din 01 iulie 2003, § 37, Înalta Curte a remarcat, că „... rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției (a se vedea și cauza Hirvisaari.c. Finlandei, nr. 49684/99, § 30, 27 septembrie 2001).”

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, efectul articolului 6 § 1 din Convenție este, *inter alia*, de a plasa un „tribunal” sub o obligație de a efectua o examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor și probelor, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante pentru decizia sa, având în vedere că Curtea nu este chemată să examineze faptul dacă argumentele sunt întrunite în mod adecvat (a se vedea *Perez c. Franței* [GC], nr. 47287/99, § 80, CEDO 2004-I, și *Buzescu v. Romania*, nr. 61302/00, § 63, 24 mai 2005).

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul, cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să *verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate prin prisma prevederilor art. art. 384-397 Cod de procedură penală, să se pronunțe în modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legale asupra motivelor indicate în cererile de apel, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțe cauzei, să emită o soluție clară și motivată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.*

8. În conformitate cu art. art.434, 435 alin.(1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Se admit recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, *Devder Djulieta* și de către avocatul *Tampei Tatiana* în numele inculpatului Sliusarev Veaceslav.

Se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui **Sliusarev Veaceslav** **XXXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 30 iunie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena